

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2013/2

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0282
Naslov programa	Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč (Raziskave materialne kulture na Slovenskem)
Vodja programa	3433 Mateja Kos Zabel
Obseg raziskovalnih ur	9152
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2012
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	613 NARODNI MUZEJ SLOVENIJE 106 Institut "Jožef Stefan" 581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.01 Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	10. Kultura, rekreacija, religija in sredstva javnega obveščanja

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	6.01
- Veda	6 Humanistične vede
- Področje	6.01 Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

3. Povzetek raziskovalnega programa²

SLO

Predmeti, s katerimi se obdaja človeštvo na svoji poti skozi čas, dajejo podobo časa in po stalni naselitvi človeka tudi prostoru. Uporabni so na različne načine. Tako v svoji prvotni funkciji, zaradi katere nastanejo, pa tudi kot reprezentanca v najširšem smislu: kot darila v ritualni izmenjavi dobrin, ki določajo medsebojne odnose in razmerja na zasebni in javni ravni, kot artefakti, ki govorijo o potrebah, gmotnih zmožnostih in okusu svojih lastnikov, kot odsev njihove podobe in samopodobe. Ko spremljamo širitev sveta predmetov, z vsemi novimi oblikami in tehničnimi izboljšavami, spremljamo civilizacijo samo. Za proučevanje preteklosti, tega »izgubljenega časa«, ki ga poskušamo rekonstruirati s

pomočjo različnih duhovnih in materialnih preostankov, so predmeti nenadomestljiv zgodovinski vir. To pa postanejo šele, ko jih znamo kar najbolj opredeliti in razpoznati. Da bodo lahko ostali uporaben zgodovinski vir tudi za bodočnost, jih je potrebno, ko postanejo muzealije, tudi ustrezno varovati.

Naše raziskave imajo nalogo interpretirati svet predmetov slovenskega prostora od časov, ko je postajal slovenski do sedanosti. Ta pa je – kot vsak zaključen narodni prostor – edinstven v lastni ustvarjalnosti, pa tudi sprejemanju pobud od zunaj in njihovemu prilagajanju svojim potrebam. Nadaljevati želimo odkrivanje mehanizmov, zaradi katerih je v njem nastajal prav tak svet predmetov, kot je. Že dosedanje proučevanje tega problema je navrglo dragocena znanja in spoznanja, pokazalo pa je tudi, kako pomemben segment zgodovinopisja je materialna kultura, ki v njem še vedno nima pravega mesta. Zato je naš cilj umeščanje naših raziskovalnih izsledkov v – ne le slovensko – zgodovinopisje, z njimi pa želimo obveščati tudi najširšo javnost, ki na slovensko materialno kulturo še vedno pogosto gleda kot na provincialno, torej manj vredno, Manjvredne materialne kulture sploh ni, saj je vsaka edinstvena v svojih posebnostih in torej sestavni del naše civilizacije.

ANG

The objects that surround people on their journey through time lend an image to that time and, through people's permanent settlement, to space as well. The objects are usable in various manners – both in the primary function for which they are created, as well as their representation in the broadest sense: as gifts in the ritual exchange of goods that define interpersonal relations and conditions at the private and public levels, and as artifacts that reflect the needs and tastes of their owners, and their image and self-image. As we trace the expansion of the world of objects, with all of their new forms and technical improvements, we trace civilization itself. In the study of the past, this “lost time” that we seek through the help of the most diverse material and non-material remnants of the past, objects are therefore an indispensable historical source. However, this is only true when we know how best to define them and determine their function, when they were made, their users, their owners, their origin, and their material. In order for these historical sources to remain useful for the future, it is also necessary to appropriately preserve objects that become museum pieces.

Our research is charged with the task of interpreting the world of objects from Slovenian territory from the time that it became Slovenian until the present. Like any comprehensive geographical area, this is unique in its own creativity, as well as in its reception of external initiatives and adaptation to its own needs. We wish to continue the discovery of mechanisms whereby this particular world of objects arose. Previous study of this issue has already contributed valuable knowledge and findings, and has also demonstrated the importance of material culture as part of historiography, although it is still not accorded its proper place.

Our goal is therefore to contextualize the findings of our research in (not only Slovenian) historiography, with which we wish to acquaint and familiarize as many people as possible, who still often view Slovenian culture as provincial and therefore of lesser value. There is no such material culture; each is unique in its particular features and is therefore a component part of civilization.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu³

SLO

Cilji raziskav v tem raziskovalnem programu so razširitev in poglobitev znanja o materialni kulturi (premični kulturni dediščini, materialnih zgodovinskih virih) na Slovenskem v obdobju od srednjega veka do danes. S pomočjo več strok (zgodovine, umetnostne zgodovine, arheologije, bibliotekarstva, raziskave materialov) smo želeli ugotoviti, kakšen je bil okus različnih družbenih skupin v različnih časih. Okus je namreč odločilno vplival na materialno kulturo v slovenskem prostoru, zato je pomembno vedeti, kdo ga je oblikoval in kateri so bili tisti artefakti in objekti, s pomočjo katerih so družbene skupine gradile in vzdrževale svojo samopodobo.

V skladu s cilji smo se v okviru raziskovalnega programa posvečali naslednjim temam (zaradi prostorske omejitve navajamo samo nekatere rezultate):

- *vojaški opremi*: nedestruktivne raziskave topov iz zbirke Pokrajinskega muzeja Ptuj, XRF analize orožja, med rezultati so zanimiva dognanja o popravilih srednjeveških mečev, ki so jih bili sposobni izvesti orožarji.

- LAZAR, Tomaž. Poznosrednjeveška orožarna na Loškem gradu: nova dognanja v luči terminološke analize. *Zgod. čas.*, 2012. [COBISS.SI-ID [8216928](#)]

- LAZAR, Tomaž. Bojišča visokega in poznega srednjega veka kot izziv slovenski arheologiji = High and Late Medieval battlefields - a challenge for Slovenian archaeology. *Arheo (Ljublj.)*. [COBISS.SI-ID [8110176](#)]

- *trgovini, zlasti krošnjarstvu*: pomembne trgovske poti so potekale v smeri sever – jug in so bile primerne za večje tovore. Raziskava je bila skoncentrirana predvsem na manjše trgovce, na blago, ki so ga prodajali, na navade ob trgovanju ipd.

- ŽVANUT, Maja. Kramarji oziroma krošnjarji in poenotenje okusa. V: LOZAR ŠTAMCAR, Maja (ur.), DULAR, Anja. *Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč*. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2009. [COBISS.SI-ID [7600736](#)]

- *vsakdanjemu življenju plemstva*: raziskava je obsegala politični položaj, kulturo, mentaliteto, nravi in vsakdanje življenje kranjskega plemstva v obdobju po zatrtju protestantizma.

- ŽVANUT, Maja. *Plemiške zgodbe : kranjsko plemstvo v šestnajstem in sedemnajstem stoletju*, (Zbirka Slovenska kulturna dediščina). 1. izd. Ljubljana: Viharnik, 2009. [COBISS.SI-ID [248342528](#)]

- *Zgodovini knjige, knjižnic in knjigotrštva*: Raziskava je obsegala več pomembnih segmentov, na primer Kopitarjevo knjižnico, knjige Anastasiusa Grüna ipd.

- DULAR, Anja. Lost and found: books from the former library of Jernej (Bartholomäus) Kopitar. *Mitteilungen (Ges. Buchforsch. Österr.)*, 2011. [COBISS.SI-ID [8019296](#)]

- DULAR, Anja. Knjige Anastasiusa Grüna - Antona Auersperga v Narodnem muzeju Slovenije. V: MILADINOVIČ ZALAZNIK, Mira (ur.), GRANDA, Stane (ur.). *Anton Aleksander grof Auersperg - Anastazij Grün : razprave*. 1. natis. Ljubljana: Nova revija, 2009. [COBISS.SI-ID [7335008](#)]

- *Predmetom v vsakdanjem življenju*: raziskali smo uporabo porcelana, najdragocenejšega keramičnega materiala in statusnega simbola na Slovenskem, kjer ga niso nikoli izdelovali. Opravili smo nedestruktivne preiskave beloprstene keramike in določiti izdelovalce, ter analize uranskega stekla. V zvezi z zbirko slik smo raziskali arhivske dokumente in jih objavili v monografiji. Število čistih citatov v WoS je 54/50.

- KOS, Mateja. Porcelan in njegova uporaba na Slovenskem. V: LOZAR ŠTAMCAR, Maja (ur.), DULAR, Anja. *Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč*. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2009. [COBISS.SI-ID [7603040](#)]

- KOS, Mateja. Domestic and foreign - problems of provenance in late mediaeval applied arts in Slovenia. V: CIGLENEČKI, Marjeta (ur.). *Umetnost okrog 1400 : globalni in regionalni pogledi : global and regional perspectives*. Maribor: Filozofska fakulteta : = Faculty of Arts, 2011, str. 43. [COBISS.SI-ID [7933792](#)]

V sklopu raziskav interierjev smo se posvetili predvsem pisalnemu pohištvu v 18. stoletju, kjer je bilo odkritih mnogo novih arhivskih virov ter pohištva slovenskih oblikovalcev v 50. letih 20. stoletja, predvsem študiju arhivskih virov.

- LOZAR ŠTAMCAR, Maja. Pisalno pohištvo v 18. stoletju na Slovenskem. V: PREINFALK, Miha (ur.). *Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem*. Elektronska izd. Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU: Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja, 2011. [COBISS.SI-ID [8068704](#)]

- LOZAR ŠTAMCAR, Maja. Stanovanjska oprema dvorca Tuštanj v prvi polovici 18. stoletja. V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine gradu Tuštanj pri Moravčah*, (Kronika, 57(2009), 2). Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2009. [COBISS.SI-ID [7303008](#)]

V obdobju 2009 – 2012 smo člani programske skupine objavili 61 znanstvenih prispevkov (26 člankov in 35 poglavij v monografijah) ter 3 znanstvene monografije (vir: COBISS). Število čistih citatov po WoS znaša 73/63, čistih 54/50 - M. Kos Zabel, A. Miškec (vir: SICRIS).

Eden od ciljev RP je bil prenos dobljenih znanj v vse nivoje izobraževanja. Ta so potekala tako v okviru pedagoških programov za otroke, učence in dijake, kot v obliki študijskih programov na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ALUO UL in na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Za visokošolski študij smo pripravili (Mateja Kos Zabel, Katja Mahnič, Alenka

Miškec) 4 študijske programe za posamezne predmete na prvi stopnji študija, 3 na drugi in 2 na tretji stopnji študija. Vsi programi prve, druge in tretje stopnje so akreditirani, izvajajo se programi prve stopnje. Nosilki predmetov sta Mateja Kos Zabel in Katja Mahnič. Vodili smo program kulturnih mediatorjev (Maja Žvanut) in predavali v okviru programa Univerze za tretje življenjsko obdobje (Maja Žvanut).

5. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

SLO

Glede na bibliografske kazalce (vir: COBISS) in na druga izvedena dela menimo, da na področju preučevanja materialne kulture (premične kulturne dediščine) dosegamo zelo dobre rezultate.

To nam med drugim omogoča tudi dostopnost gradiva, saj imamo kot sodelavci v Narodnem muzeju Slovenije na razpolago največje zbirke tovrstnih predmetov pri nas.

Načrt dela smo namreč izpolnili, v marsičem pa smo ga tudi preseгли.

Presežek je na primer znanstvena monografija Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč (COBISS.ID 249061632), ki prinaša nova dognanja z različnih področij materialne kulture.

Presežek ciljev je tudi razstava Vitez, dama in zmaj – dediščina srednjeveških bojevnikov (vir: www.nms.si), ob kateri je izšla znanstvena monografija, publikacija za širšo javnost ter katalog razstavljenih predmetov (zadnji tik pred izidom), v katerega so vključeni tudi rezultati našega raziskovalnega dela. S tem skrbimo še za promocijo našega znanstvenega dela.

Uspešnost dokazujemo tudi z vpetostjo rezultatov našega raziskovalnega dela v projekte za uporabnike, s katerimi smo uspeli pridobiti finančna sredstva (na primer Zavod za kulturo Bled).

Raziskovalni program nam je omogočil, da smo pri svojem znanstvenem delu uporabili najnovejše metode, ki so na razpolago za določevanje izvora predmetov, izdelovalcev, datacije, izvora surovin, rabo tehnologije ipd. To so naravoslovne metode, zlasti nedestruktivne analize s spektroskopskimi meritvami. Smo edina programska skupina v Sloveniji, ki načrtno uporablja in izvaja takšne metode (z izjemo arheologije). S tem smo se priključili najnovejšim raziskovalnim trendom v svetu. To dokazuje tudi število citatov (WoS: 54/50 čistih citatov, vir: SICRIS)

Rezultate svojega dela smo uporabili v različnih stopnjah izobraževanja, od muzejskih pedagoških programov (vir: www.nms.si) do vpetosti v visokošolsko izobraževanje in predavanj v okviru tretje univerze.

Tudi pri diseminaciji znanja nam je raziskovalni program omogočil, da smo uporabili nekatere nove metode, na primer 3D skeniranje in tiskanje. Na ta način smo po obširnih predhodnih preiskavah lahko izdelali 3D računalniško simulacijo glave Ulrika II. Celjskega, ki je eden od osrednjih eksponatov na razstavi Vitez, dama in zmaj (odprtje 29. 11. 2012). S tem smo rezultate znanstvenoraziskovalnega dela še bolj približali najširšemu občinstvu (popularizacija).

Člani programske skupine sodelujemo v visokošolskem izobraževanju, smo mentorji mladih raziskovalcev in mladih raziskovalcev iz gospodarstva ter doktorandov (vir: www.ff.uni-lj.si; www.ff.uni-mb.si).

V obdobju 2009 – 2012 smo člani programske skupine objavili 61 znanstvenih prispevkov (26 člankov in 35 poglavij v monografijah) ter 3 znanstvene monografije (vir: COBISS). Število čistih citatov po WoS znaša 54/50 - M. Kos Zabel, A. Miškec (vir: SICRIS).

Naše raziskovalne dosežke smo predstavili na mednarodnih znanstvenih konferencah v Sloveniji in v tujini (25 konferenc, 18 v tujini – vir: COBISS).

6. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁵

V letu 2010 se je upokojila vodja raziskovalne skupine, dr. Maja Žvanut. Dr. Žvanut je ostala v programski skupini kot raziskovalka, za vodjo pa je bila imenovana doc. dr. Mateja Kos Zabel. Upokojila se je tudi raziskovalka dr. Jasna Horvat, ki ni več aktivna raziskovalka.

V letu 2011 se je spremenila sestava programske skupine zaradi odhoda raziskovalca Matije

Žargija v pokoj. Nadomestila ga je raziskovalka Alenka Miškec. Tehnični sodelavec Tomaž Lazar je zaradi pridobitve doktorskega naziva postal raziskovalec. Novi tehnični sodelavec pri programu je postal Andrej Šemrov.
Navedene spremembe niso vplivale na realizacijo ciljev raziskovalnega programa.

7. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁶

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	8413280	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Analiza novčnih najdb v grobovih emonskih grobišč
		<i>ANG</i>	Analysis of the coin finds from the graves in the northern cemetery of Emona
	Opis	<i>SLO</i>	Analiza zastopanosti rimskih novcev v grobovih na severnem emonskem grobišču je pokazala, da se pojavljajo zgolj v 15 % vseh grobov, kar ruši klasično predstavo o pridajanju novcev v grobove kot plačilo Haronu za prehod v onstranstvo. Kadar so novci del nakita, gre za sekundarno uporabo novcev in imajo v grobu takšno funkcijo kot ostali nakit. Lahko sklepamo, da prilaganje novcev v grob ni bil obvezen del pogrebne rituala in da ljudje niso množično gojili tega kulta.
		<i>ANG</i>	An analysis of Roman coins as grave goods in the northern cemetery of Emona revealed that these appear in only 15 % of graves, contesting the classical notion of placing coins in graves to cover Charon's fare into the afterlife. When coins are part of jewellery, this is a secondary use of coins, functioning as any other jewellery in the grave context. We can conclude that the placing of coins in graves was not an obligatory part of the funerary ritual and people did not nurture this tradition en masse.
	Objavljeno v	Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Inštitut za dediščino Sredozemlja, Univerzitetna založba Annales; Emona; 2012; Str. 133-141; Avtorji / Authors: Miškec Alenka	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
2.	COBISS ID	249061632	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč
		<i>ANG</i>	Objects as manifestations of taste, prestige and power
	Opis	<i>SLO</i>	Znanstvena monografija prinaša rezultate raziskovalnega dela vseh raziskovalcev PS RP. Gre za nova dognanja z različnih področij materialne kulture. V njej so razprave Pečati grofov Žovneških in Celjskih: odraz političnih ambicij plemiške rodbine Katje Mahnič, Kramarji oziroma krošnjarji in poenotenje okusa Maje Žvanut, Porcelan in njegova uporaba na Slovenskem Mateje Kos, Desselbrunnerjeva suknarna na Selu pri Ljubljani Matije Žargija ter Pohištvo ljubljanskih arhitektov v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja Maje Lozar Štamcar, ki je tudi glavna urednica publikacije.
		<i>ANG</i>	Scientific monograph is featuring the results of the scientific research work of all the members of the research team. Various new discoveries and conclusions in the field of material culture research are published. The themes are: Seals of the house of Seuneg and Cilli (Katja Mahnič), Hawkers, peddlers and the standardization of taste (Maja Žvanut), Porcelain and its use in Slovenia (Mateja Kos), Josef Desselbrunners's Cloth Mill at Selu by Ljubljana, and Furniture of Ljubljana architects in 1920s and 1930s (Maja Lozar Štamcar, also the editor-in-chief).
	Objavljeno v	Narodni muzej Slovenije; 2010; 531 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Dular Anja, Lozar Štamcar Maja	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	

3.	COBISS ID		262158336	Vir: COBISS.SI	
	Naslov	SLO	Vitezi, najemniki in smodnik		
		ANG	Knights, Mercenaries and Gunpowder		
	Opis	SLO	Monografija je nastala na podlagi obsežnih raziskav pisnih, likovnih in materialnih virov. Kot prvo tovrstno delo analizira razvoj vojaške ureditve na Slovenskem na prehodu od fevdalne službe do najemništva. Poleg tega se osredotoča na sočasni razvoj tehnologije in taktičnih inovacij, ki so privedle do poznosrednjeveške »vojaške revolucije« v srednji Evropi. Študija po eni strani umešča vojaško zgodovino slovenskih dežel v širši evropski kontekst, po drugi strani pa opozarja na njegove regionalne posebnosti. Opremljena je tudi z obsežnim registrom imen vojakov, ki so kot najemniki služili doma ali na tujem.		
		ANG	The monograph is based on exhaustive research of documentary, pictorial and material sources. It is the first such work dedicated to the military development of the Slovenian lands at a time when feudal service was being gradually replaced by mercenaries. In addition, considerable emphasis is laid on the contemporary technological advances and tactical innovations that led to the »military revolution« in central Europe. The study presents Slovenian military history within a broader European context but also points out a number of regional peculiarities. The work is equipped with an extensive index of troops who served as professional soldiers at home and abroad.		
	Objavljeno v	Viharnik; 2012; 160 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Lazar Tomaž			
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija				
4.	COBISS ID		7955296	Vir: COBISS.SI	
	Naslov	SLO	Analiza slovenske in severnoitalijanske beloprstene keramike iz 18. in zgodnjega 19. stoletja z metodama PIXE in PIGE		
		ANG	PIXE-PIGE analysis of 18th and early 19th century creamware from Slovenia and Northern Italy		
	Opis	SLO	Rezultati analiz so razkrili, da je spektroskopski metodi PIXE in PIGE kljub glazuri mogoče uporabiti tudi pri raziskovanju keramike. Obe metodi sta uporabni tako za določanje provenience kot tudi avtorstva in datacije. Statistično ovrednoteni rezultati so omogočali grupiranja v skupine, ki jih lahko povežemo z znanimi izdelovalci.		
		ANG	The research results revealed that PIXE (Proton induced x-ray emission) and PIGE (Proton induced gama emission) methods could be used also on ceramics (not only on glass and metals) and that both are useful means for establishing provenance, autorship and datation of this kind of ceramics. Statistically evaluated results enabled grouping. The groups can be connected with known producers.		
	Objavljeno v	Elsevier; Journal of cultural heritage; 2011; Vol. 12, no. 2; str. 236-242; Impact Factor: 1.079;Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 2.27; Avtorji / Authors: Kos Mateja, Šmit Žiga			
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek				
5.	COBISS ID		7468640	Vir: COBISS.SI	
	Naslov	SLO	Dve upodobitvi interierjev iz sredine 19. stoletja v Narodnem muzeju Slovenije		
		ANG	Two paintings of interiors from the mid-19th century at the National Museum of Slovenia		
Opis	SLO	V besedilu sta predstavljeni upodobitvi (grajskih) interieriejev z značilno opremo sredine 19. stoletja, ki je odraz mode in okusa obravnavanega časa. Ker gre za neznanega avtorja, je bil s pomočjo primerjav s sočasnim			

		avstrijskim slikarstvom in arhivskimi viri predstavljen tudi ožji krog morebitnih avtorjev.
	ANG	Two pictures are featuring interiors from an unknown castle that are equipped with fashionable furniture according to contemporary taste. The author is unknown. On the basis of comparisons with contemporary Austrian painting and archival sources the result is a short list of possible authors.
Objavljeno v	Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo; Zbornik za umetnostno zgodovino; 2009; 45; str. 217-226; Avtorji / Authors: Kos Mateja	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	

8. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine^Z

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	264441600	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Razstava Vitez, dama in zmaj
		ANG	Exhibition »Knight, Lady and Dragon«
	Opis	SLO	Čprav je viteštvo izrazito priljubljena tema, ji slovenski muzeji doslej še niso posvetili samostojne razstave. Zato razstava Vitez, dama in zmaj pomeni pomemben doprinos k splošnemu poznavanju te dolgo zapostavljene tematike. Razstava skuša javnosti predstaviti najnovejše izsledke slovenske stroke, ki se je začela z zgodovino plemstva in srednjeveškega viteštva podrobneje ukvarjati šele v zadnjih treh desetletjih. Pri tem pa si prizadeva sporočilo viteštva aktualizirati in ga v avtentični obliki približati sodobnemu občinstvu.
		ANG	Despite great popular interest, the subject of chivalry has never before been addressed by the Slovenian museums. Therefore, Knight Lady and Dragon represents an important step toward a better general understanding of this long neglected topic. The exhibition strives to familiarize the public with the latest findings of the Slovenian historiography that has only begun to study in greater detail the history of nobility and medieval chivalry during the last three decades. At the same time, it attempts to bring the authentic message of chivalry closer to the modern audience.
	Šifra	F.28	Priprava/organizacija razstave
	Objavljeno v	Narodni muzej Slovenije; 2011; Zv. <1->; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Lazar Tomaž, Nabergoj Tomaž, Jerin Barbara	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	259318016	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zbirka slik Narodnega muzeja Slovenije
		ANG	The Collection of Paintings at the National Museum of Slovenia
	Opis	SLO	Strokovna monografija predstavlja objavo fonda. Ob veliki večini gradiva iz zbirke NMS (manjkajo samo miniature), so objavljene tudi arhivalije iz muzejskega arhiva, ki razkrivajo pomembne podatke o zbiralstvu in zbiranju, o ozadju posameznih del, njihovem prihodu v muzej, o upodobljencih in podobnem. Arhivalije so tokrat prvič znanstveno ovrednotene in objavljene.
		ANG	The monograph comprises a presentation of the almost complete body of paintings in the collection of the National Museum of Slovenia. Besides these, also archival sources from the Museum's Archive concerning the paintings, collection and collectors, acquisition, motifs, portraitees, etc. are

		published. The documents are assessed and published for the first time.
Šifra	F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine
Objavljeno v	Narodni muzej Slovenije; 2011; 284 str.; Avtorji / Authors: Horvat Jasna, Kos Mateja	
Tipologija	2.02 Strokovna monografija	
3.	COBISS ID	Vir: vpis v poročilo
Naslov	SLO	Bilo je nekoč. Slovenski prostor skozi zgodovino.
	ANG	Once upon a time. Slovenian history.
Opis	SLO	Izobraževalni program na univerzi za tretje življenjsko obdobje je namenjen starejši, že upokojeni generaciji. Slušatelj, ki so družbena skupina, odrinjena na rob, omogoča kakovostno preživljanje prostega časa, jih tako vpenja v socialne strukture in jim z navezavo stikov omogoča večjo kvaliteto življenja. Obenem program skrbi za izobraževanje starostnikov in za popularizacijo zgodovine in še posebej materialne kulture.
	ANG	Educational program at the Third Age University is intended for retired people. Elderly are more or less degraded social group. The Third Age University with its educational and social programs gives them the opportunity for quality spare-time usage and enables them to achieve better quality of life. Besides educational goals, the program also promotes national history and material culture.
Šifra	D.10	Pedagoško delo
Objavljeno v	Izvedeno v Narodnem muzeju Slovenije, študijsko leto 2011/2012 in 2012/2013, 120 ur	
Tipologija	3.25 Druga izvedena dela	
4.	COBISS ID	Vir: vpis v poročilo
Naslov	SLO	Dopolnjevanje in preučevanje numizmatične zbirke NMS
	ANG	Acquisition and research of the numismatic collection of the National Museum of Slovenia
Opis	SLO	Zbrali smo evidenco o numizmatičnih zakladnih najdbah, odkritih na območju Slovenije v rimski dobi, jih analizirali in nato poskušali podrobneje opredeliti njihov pomen pri razlagi začetkov denarnega obtoka na območju Slovenije. Med najdbami prevladujejo tiste, ki jih lahko povežemo z vojaškimi aktivnostmi; to so zagotovo najdbe iz obdobja med 150–146 pr. n. št., iz sredine 1. st. pr. n. št., iz Avgustejskega časa, iz obdobja državljanskih vojn ter iz časa Markomanskih vojn. Zagotovo je denar kot simbol moči eden od primarnih virov za ugotavljanje vojaških aktivnosti oziroma prodora Rimljanov na Balkan.
	ANG	We collected data of the hoard finds from the territory of the Republic of Slovenia from the Roman times. We analyzed them and then we tried to specify their importance in interpreting the beginnings of the monetary circulation in Slovenia. The finds in the period under consideration are predominated by those that can be connected to military activities; these are certainly the finds from 150–146 BC, from the middle of the 1st century AD, from the Augustan period, from the period of the civil wars, and from the period of the Marcomannic Wars.
Šifra	F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Objavljeno v	Letno poročilo Narodnega muzeja Slovenije (www.nms.si)	
Tipologija	2.20 Zaključena znanstvena zbirka podatkov ali korpus	
5.	COBISS ID	42299234 Vir: COBISS.SI
		Pečati gospodov Žovneških in grofov Celjskih: odraz političnih ambicij

Naslov	SLO	plemiške rodbine
	ANG	Seals of the House of Seuneg and Cilli. A Manifestation of a Noble Family s Political Ambition
Opis	SLO	Članek obravnava ikonografijo treh velikih pečatnikov zadnjih dveh predstavnikov rodbine grofov Celjskih, Friderika II. in Ulrika II. Pri tem se sicer osredotoča na uporabo posameznih ikonografskih shem (v resnici gre pri vseh pečatih vedno za heraldični portret lastnika) oz. njihove spremembe, ki pa jih razlaga v luči družbeno-političnih sprememb, ki jih je doživljala rodbina skozi stoletja, poleg tega pa jih postavi tudi v kontekst splošne prakse pečatenja.
	ANG	The article deals with three great seals belonging to the last two Counts of Cilli, Frideric II. and Ulrich II. Special attention is paid to the use of and changes to individual iconographic schemes (in fact, every seal is invariably a heraldic device of its owner), but they are also explained in the light of socio-political changes experienced by the family over the centuries and are viewed in the context of the general sealing practice.
Šifra	F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine
Objavljeno v	Narodni muzej Slovenije; Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč; 2009; Str. 11-87; Avtorji / Authors: Mahnič Katja	
Tipologija	1.16	Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

9. Drugi pomembni rezultati programske skupine⁸

Pedagoško delo:

Katja Mahnič je nosilka predmeta Muzeologija na Filozofski fakulteti UL

Mateja Kos je nosilka predmeta Zgodovina uporabne umetnosti na Filozofski fakulteti UM

Alenka Miškec je pripravila učni načrt za predmet Grška, keltska in rimska numizmatika na FHŠ Univerze na Primorskem.

Mentorstva:

Mateja Kos je mentorica mladi raziskovalki Tini Istinič in pedagoška mentorica mladi raziskovalki iz gospodarstva Kaji Antlejš. Je tudi mentorica pri doktorskem študiju obeh MR.

Maja Lozar Štamcar je delovna mentorica dvema doktorandoma, Darku Knezu (FF UL) in Jožetu Podpečniku (IHŠ UP).

Vzpostavitev standardov:

Člani raziskovalne skupine Alenka Miškec, Mateja Kos in Tomaž Lazar so sodelovali pri vzpostavitvi standardov za muzejsko dejavnost (področje strokovne terminologije) pri Službi za premično dediščino in muzeje.

10. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁹

10.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Raziskave materialne kulture ostajajo velik deziderat v slovenskem zgodovinopisju. Slovenska premična kulturna dediščina je sestavni del evropske in svetovne. Zato so rezultati našega raziskovalnega dela zanimivi ne samo v lokalnem, ampak tudi v mednarodnem okolju. Naše objave, od znanstvenih monografij do razstavnih katalogov so vedno prevedene v angleščino in tako pomagajo vzpostavljati interakcije med domačimi in tujimi dognanji. Z interdisciplinarnim povezovanjem z naravoslovnimi znanostmi smo pri raziskovanju

materialne kulture v Sloveniji odprli povsem novo področje (pred nami so se s takšnimi raziskavami ukvarjali le arheologi) in poželi precej zanimanja tudi v mednarodnih znanstvenih krogih. Priznanje, ki se kaže v uporabi naših rezultatov in posredno v citiranosti, je gotovo pomembno za razvoj znanosti.

ANG

Material culture research remains a great desideratum in the scope of Slovenian history. Slovenian movable cultural heritage is a part of European and world CH. Because of that, the results of our research work are important not only locally but also in international context. Our publications from scientific monographs to exhibition catalogues are always translated in English language. Thus, they help to manage the interaction between local and foreign scientific discoveries. With interdisciplinary connections to natural sciences we opened a new area of interdisciplinary research in the field of material culture. Only archeologists were using these methods before us. The results are also important on international level – this proves a fair amount of quotations. Acknowledgment of our results is one of important issues for the development of science.

10.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Na področju gospodarstva so naše raziskave vplivale predvsem na turistično ponudbo, npr. z vključevanjem izsledkov raziskav v stalne in občasne razstave ter v spremljevalne publikacije ob razstavi v Narodnem muzeju Slovenije, na Blejskem gradu, na gradu Snežnik idr. Turistično ponudbo so bogatila vodstva in ogledi, razvoj novih turističnih destinacij, izdelava spominkov, vezanih na materialno kulturno dediščino ipd. Najosnovnejši medij posredovanja rezultatov je muzejska razstava, ki je kot taka vedno namenjena uporabnikom.

Naslednje pomembno področje, na katerega je poseglo naše raziskovalno delo, je ohranjanje in varovanje kulturne dediščine. Za to je izjemno pomembno konserviranje in restavriranje gradiva. Pri načrtovanju in izvajanju so bistveni raziskovalni in analitski postopki, ki smo jih izvedli v okviru raziskovalnega programa.

Za narodno zavest in kulturni razvoj Slovenije je pomembno poznavanje preteklosti območja, na katerem živimo in vključevanje tega poznavanja v najširšo zavest njenih prebivalcev. Rezultati našega raziskovalnega dela prispevajo k kreptitvi družbene zavesti o odličnosti naše premične kulturne dediščine in o nujnosti njenega ohranjanja.

Z objavljanjem izsledkov raziskav v svetovnih jezikih, v mednarodno uveljavljenih revijah in monografijah, s kvalitetnimi nastopi na mednarodnih konferencah ter s sodelovanjem pri mednarodnih projektih smo prispevali k promociji Slovenije na področju znanosti.

Vsebine raziskovalnega programa so bile vključene v visokošolsko izobraževanje, v poučevanje treh predmetov na dveh slovenskih univerzah (Univerza v Ljubljani in Univerza v Mariboru), s čimer so pomembno vplivale na razvoj mladih strokovnjakov in vzgojo kadrov. V ta pomemben sklop sodijo tudi mentorstva na 1., 2. in 3. stopnji študija, ki smo jih izvajali sodelavci programske skupine.

ANG

In the field of economics, the research program mainly impacted the tourism, e. g. by incorporating research findings in permanent and temporary exhibitions, exhibition catalogues and other accompanying publications at National Museum of Slovenia, Bled castle, and Snežnik castle, and other museum institutions in Slovenia. The exhibitions and guided tours enriched the tourist activities and caused the development of some destinations (e. g. above mentioned castles). New souvenirs, inspired by original cultural heritage objects were made. The basic medium for dissemination of knowledge and results of the research is the exhibition, which is an excellent opportunity to include our scientific results – it is intended directly towards the users.

The next very important socio-economic and cultural field with the impact of our research work is preservation of the cultural heritage. In this issue, conservation and restoration are of vital importance. In planning and performing of CR proceedings, our research and analytical procedures are quite important.

For the national awareness and cultural development of Slovenia it is very important to study the past of our territory and to spread the knowledge to the citizens, to strengthen the awareness of national affiliation, to develop local identity of Slovenian towns and cities, to enrich Slovenian cultural heritage, etc. All these are the issues, influenced by the results of our research group.

With the publishing of the results in foreign languages in internally acknowledged scientific magazines and monographs, with participation at the international conferences and in international projects, we contributed to the promotion of Slovenian science.

Our research was included in various educational processes, especially at the higher education level at two Slovenian Universities (in Ljubljana and Maribor). We strive to direct the education of young professionals and future scientists. In this scope mentorship to doctoral candidates and young researchers is our contribution to the development of knowledge.

11. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹²

11.1. Diplome¹³

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	
bolonjski program - II. stopnja	
univerzitetni (stari) program	44

11.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
28659	Saša Čaval	☐	☒	☐	
0	Manja Premrl	☐	☒	☐	

Legenda:

- Mag.** - Znanstveni magisterij
- Dr.** - Doktorat znanosti
- MR** - mladi raziskovalec

12. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁵

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
		☐	☐	<input type="text"/>	

Legenda zaposlitev:

- A** - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
- B** - gospodarstvo
- C** - javna uprava
- D** - družbene dejavnosti
- E** - tujina
- F** - drugo

13. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2012

Šifra		Sodelovanje v programski	Število	

raziskovalca	Ime in priimek	skupini	mesecev	
		<input type="text"/>		

Legenda sodelovanja v programski skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
- B** - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
- C** - študent – doktorand iz tujine
- D** - poddoktorand iz tujine

14. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹⁶

SLO

V obdobju od leta 2009 do 2012 smo bili člani raziskovalne skupine kot predstavniki Republike Slovenije vključeni v akcijo Evropske komisije Mobilnost zbirke (Mobility of collections). Akcija je preučevala strokovne in pravne možnosti za meddržavno izmenjavo muzejskega gradiva, med drugim tudi za znanstveno-raziskovalno delo.

Kot člani mednarodnih odborov pri Mednarodni muzejski zvezi (ICOM) ICOM Glass (mednarodni odbor za muzeje in zbirke stekla), ICDAD (mednarodni odbor za uporabno umetnost in oblikovanje) in Furniture History Society smo se aktivno udeleževali letnih konferenc.

Sodelovali smo tudi v mednarodni organizaciji za raziskovanje stekla AIHV (Association Internationale pour l'Histoire du Verre), mednarodni umetnostnozgodovinski zvezi CIHA (Comite International d'histoire de l'art) in ISECS (International society for eighteenth century studies) - vse tri so združenja raziskovalcev, vodilna na svojem področju.

S predavanji, predstavitvami in posterji sodelovali na mnogih mednarodnih konferencah in kongresih (vir: COBISS).

Med letoma 2010 in 2011 smo sodelovali v bilateralnem programu Archaemeterical investigations of archaeological artifacts from Albania and Slovenia. Dvostranski raziskovalni projekt Slovenija – Albanija, nosilec prof. dr. Žiga Šmit, sodelavka Mateja Kos Zabel (vir: ARRS).

Večina projektov mednarodnega sodelovanja, pri katerih smo še sodelovali, se je v času trajanja programa končala (npr.: Medieval Glassmaking in Central Europe, raziskovalni projekt v okviru evropske akcije COST G8 (sodelavci IJS, NMS in Univerza v Antwerpnu, [2002 – 2006]).

V letih 2011 in 2012 smo sodelovali pri pripravi dveh evropskih projektov (CALYPSO, projekt v okviru 7. okvirnega programa – vodilni partner Muzej lepih umetnosti v Budimpešti - ni bil sprejet v financiranje); VIAE VITRI - Glass between East and West, raziskovalni projekt v okviru programa HERA - vodilni partner Nova univerza v Lizboni, Portugalska (v ocenjevanju).

Kot sodelavci smo sodelovali pri mednarodnih projektih Topographie des Buchwesens der Habsburgermonarchie 1750-1850 (Univerza na Dunaju) in Geschichte der Buchkultur - Akademija in založba ADEVA, Graz ter pri evropskem projektu Reseau Art Nouveau Network (partner Urbanistični inštitut RS (koordinatorka v NMS do 30. 9. 2012 Maja Lozar Štamcar, od 1. 10. 2012 Mateja Kos Zabel).

15. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), potekali izven financiranja ARRS¹⁷

SLO

Narodni muzej Slovenije izvaja vrsto programov za uporabnike. Ob razstavah so to še različne druge dejavnosti, med njimi tudi programi izobraževanja. Vse te dejavnosti uporabljajo rezultate znanstvenega dela raziskovalcev iz programske skupine.

Ob tem v NMS izvajamo tudi programe za druge, tudi neproračunske naročnike, na primer:

1. Naročnik: občina Bled in MIZKŠ, so-vodja projekta: Mateja Kos Zabel
Dolgoročno sodelovanje z Zavodom za kulturo Bled (prej Infrastruktura Bled): priprava, dopolnitve in vzdrževanje stalne razstave na blejskem gradu
2. Naročnik: MIZKŠ (prej Ministrstvo za kulturo), koordinatorica: Maja Lozar Štamcar
Priprava, dopolnitve in vzdrževanje stalne razstave na gradu Snežnik

Največji tak projekt Narodnega muzeja Slovenije v letu 2012 in tudi pomembno dejanje v okviru promocije raziskovalnega dela je razstava Vitez, dama in zmaj. Dediščina srednjeveških

bojevnikov (otvoritev 29. 11. 2012, NMS-Metelkova).
Zgodovina plemstva in – morda še bolj – srednjeveškega vojskovanja na Slovenskem se uvrščata med bele lise slovenskega zgodovinopisja. Ta del naše preteklosti ostaja slabo raziskan, predvsem pa obremenjen s številnimi stereotipi. Izhodišče muzejske razstave je viteštvo kot izrazito večplasten pojav. Intenzivna prizadevanja slovenskih strokovnjakov v zadnjem času namreč razkrivajo precej drugačno podobo o naši srednjeveški preteklosti, kot smo je vajeni iz šolskih učbenikov in starejših zgodovinopisnih del. Na razstavi sta tako v ospredju miselnost in družbeno okolje naših srednjeveških prednikov v bolj objektivni, a tudi vznemirljivi podobi. Predstavljen je vsakdan pripadnika plemiškega oziroma vojaškega stanu v srednjem veku in tudi njegova duhovna zapuščina, ki nas še danes zaznamuje.

16. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁸

SLO

--

17. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁹	

18. Izjemni dosežek v 2012²⁰

18.1. Izjemni znanstveni dosežek

--

18.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Priprava in postavitve razstave Vitez, dama in zmaj. Dediščina srednjeveških bojevnikov (www.nms.si)
Izhodišče je viteštvo kot večplasten pojav. Intenzivna prizadevanja strokovnjakov v zadnjem času razkrivajo drugačno podobo o naši preteklosti. V ospredju sta miselnost in družbeno okolje naših prednikov v objektivnejši podobi. Predstavljena sta vsakdan pripadnika plemiškega oz. vojaškega stanu v srednjem veku in njegova duhovna zapuščina, ki nas zaznamuje še danes. Z raznovrstnim gradivom – predmeti, inscenacijami in filmi – so predstavljeni različni vidiki viteštva in postavljeni ob bok današnjim predstavam o tej epizodi evropske zgodovine. Na razstavi in v publikacijah so vsebovani rezultati raziskovalnega dela programske skupine RP. Z RP smo realizirali nekatere pomembne in privlačne eksponate (npr. forenzično rekonstrukcijo glave po lobanji Ulrika II. Celjskega idr.) ter predstavili pomembne ugotovitve, ki so rezultat arhivskega dela in analiz predmetov materialne kulture.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE

Mateja Kos Zabel

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana	13.3.2013
-----------	-----------

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2013/2

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani ARRS (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹⁴ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁵ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012), ustrezno označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁹ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

²⁰ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2013 v1.00

00-C1-35-B4-7C-43-B4-5C-2D-B3-58-C7-02-C0-97-55-3F-26-80-6A

VEDA 6. Humanistične vede

Področje: 6.01 Zgodovina in arheologija

Dosežek 2: Razstava Vitez, dama in zmaj, vir: www.nms.si

Zgodovina plemstva in – morda še bolj – srednjeveškega vojskovanja na Slovenskem se uvrščata med bele lise slovenskega zgodovinopisja. Ta del naše preteklosti ostaja slabo raziskan, predvsem pa obremenjen s številnimi stereotipi. Izhodišče muzejske razstave je viteštvo kot izrazito večplasten pojav. Intenzivna prizadevanja slovenskih strokovnjakov v zadnjem času namreč razkrivajo precej drugačno podobo o naši srednjeveški preteklosti, kot smo je vajeni iz starejših zgodovinopisnih del. Na razstavi sta tako v ospredju miselnost in družbeno okolje naših srednjeveških prednikov v bolj objektivni, a tudi vznemirljivi podobi.

Predstavljena sta vsakdan pripadnika plemiškega oziroma vojaškega stanu v srednjem veku in njegova duhovna zapuščina, ki nas še danes zaznamuje. Z raznovrstnim gradivom iz slovenskih in tujih muzejev – predmeti, inscenacijami, replikami in filmi – smo pokazali različne vidike viteštva v srednjem in novem veku ter jih postavili ob bok današnjim predstavam o tej epizodi evropske zgodovine.

Na razstavi in v publikacijah so vsebovani rezultati raziskovalnega dela programske skupine raziskovalnega programa. V okviru RP smo realizirali nekatere pomembne in privlačne eksponate (npr. forenzično rekonstrukcijo glave po lobanji Ulrika II. Celjskega idr.) ter predstavili pomembne ugotovitve, ki so rezultat arhivskega dela in analiz predmetov materialne kulture.